

Учебен център Регалия

Учебен център • Издателство • Всичко за матурите • Е-обучение • За нас

Учебен център "Регалия" организира:

- целогодишни курсове за подготовка за зрелостни и кандидатстудентски изпити;
- целогодишни курсове за кандидатстване в езикови и профилирани гимназии по български език и математика;
- пробни изпити за кандидатстване след 7. клас;
- курсове за текуща подготовка по български език и математика за 6. клас.

На интернет страницата на Учебния център
<http://www.regalia6.com>
може да намерите:

[тестове за външно оценяване за 4. клас](#)

[тестове за външно оценяване за 5. клас](#)

[тестове за външно оценяване за 6. клас](#)

[тестове за външно оценяване и кандидатстване след 7. клас](#)

[конкурсни изпити за кандидатстване след 7. клас](#)

[задачи от национални състезания за 7. клас](#)

[примерни тестове за ЕПИ на УНСС](#)

[тестове за зрелостни изпити](#)

[връзки към средни училища в София](#)

[връзки към висши училища в България](#)

и още много полезна информация.

Учебен център РЕГАЛИЯ

Пробна матура по български език и литература

27.01.2008 г.

Прочетете внимателно указанията, преди да започнете решаването на теста!

УКАЗАНИЯ

Формат на теста

Тестът съдържа 41 задачи по български език и литература:

1. 40 тестови задачи от два вида:

- задачи със структуриран отговор с четири възможни отговора, от които само един е верен;

- задачи със свободен отговор.

2. Задача за създаване на аргументативен текст, свързан с откъс от художествена творба.

Прочетете внимателно условията към задачите. Не отделяйте прекалено много време на задача, която ви се струва трудна. Върнете се на нея по-късно, ако ви остане време.

Отбелязване на отговорите

Отбелязвайте отговорите в листа за отговори с химикалка със син цвят.

За задачите със структуриран отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачергате с **X**.

Например, ако искате да отбележите отговор Б), направете го по указания начин:

Ако искате да се откажете от отговора, който вече сте отбелязали, например от отговор Б), и да отбележите отговор В), това може да направите така:

За въпросите със свободен отговор напишете конкретния отговор на съответното място върху листа за отговори.

Верните отговори на задачите със структуриран отговор се оценяват с 1 точка, на тези със свободен отговор – с различен брой точки. Максималният брой точки за тестовите задачи от тези два типа е 70. За грешен отговор, за посочване на повече от един отговор на една задача или за непосочване на отговор точки не се присъждат и не се отнемат.

Задачата за създаване на аргументативен тест се оценява с общ брой 30 точки.

Максималният брой точки за целия тест е 100.

Време за работа – 4 астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Прочетете текста и отговорете на въпросите към него, от 1. до 7. включително.

124 гафа във филма „Гладиатор“ преброи филмовият фен Йън Сандис. Най-забележителните грешки са видимото използване на технологии от 21 век в историческия филм, както и носенето на дънки от войниците. По необясними причини една от колесниците е оборудвана с газова уредба. Една от бойните сцени е предшествана от раздаването на отпечатани листовки – също немислимо за времето на Максимус. Камбанариите и куполите, които виждат зрителите, са навлезли в архитектурата столетия по-късно. При внимателно наблюдение в небосвода може да се забележи дияра от самолет.

Сандис споделя: „Гладиатор“ е фантастичен филм. Гледал съм го много пъти, но откриването на грешките ми достави най-голямо удоволствие, а и много се забавлявах.

Фенът е открил грешки и в останалите филми, номинирани за „Оскар“ тази година. В „Ерин Брокович“ обаче има само 14, а в „Тигър и дракон“ – 7.

Начело в списъка на филмите с най-много гафове и несъответствия е „Титаник“ – 187. Следват го „Матрицата“, „Гладиатор“, „Джурасик парк“ и „Спасяването на редник Райън“.

От интернет

1. Тема на текста:

- А) е новина за награждаването на филма „Гладиатор“
- Б) са гафовете на актьорите при снимането на филма „Гладиатор“
- В) са откритите от фен технически „грешки“ във филма „Гладиатор“
- Г) са оценките на филмовите критици за „Гладиатор“

2. За жанра на текста е вярно, че е:

- А) репортаж за културно събитие във филмовия свят
- Б) коментар на културно събитие във филмовия свят
- В) информационна бележка за гафовете във филма
- Г) обява за премиера на филма „Гладиатор“

3. С текста се цели:

- А) да се убедят читателите на текста, че мнението на любителя е по-важно от мнението на специалиста
- Б) да се даде научна информация за използваната във филма „Гладиатор“ техника
- В) да се убедят читателите на текста в естетическите достойнства на филма „Гладиатор“
- Г) да се съобщи за открити от филмов любител недопустими за социокултурния контекст на филма „Гладиатор“ детайли

4. Посочете вярното твърдение според текста.

- А) Филмът „Гладиатор“ е най-известен с огромния си брой технически „грешки“.
- Б) Най-много технически „грешки“ и несъответствия има във филма „Джурасик парк“.
- В) Филмовият критик Йън Сандис дава висока оценка за „Гладиатор“.
- Г) Няма нито един награден филм без гафове.

5. Свързаността между първия и втория абзац се осъществява с помощта на:

- А) лексикално повторение
- Б) контекстов синоним
- В) синтактичен паралелизъм
- Г) лично местоимение

6. Изразът от текста „най-забележителните грешки“ означава:

- А) грешки, които са неизбежни при снимачната дейност
- Б) грешките, на които се дължи популярността на филма
- В) грешките, които най-много бият на очи
- Г) грешки, които са срамни за снимачната дейност

7. Най-близък по значение до израза от текста „по необясними причини“ е изразът:

- А) поради липса на историческа информация
- Б) поради причини, за които не трябва да се говори
- В) поради ниска историческа култура на режисьора
- Г) поради недоглеждане по време на снимачния процес

8. Попълнете местата за писане (в листа за отговори) така, че в двойките да се запази отношението:
- А) лъв — бозайник
..... — цвете
зеленчук —.....
- Б) мрамор — статуя
керамика — .....
- ..... — накит
9. При коя двойка отношението между думите е различно от отношението между другите двойки?
- А) барабан — барабанист
Б) соло — солист
В) контрабас — виола
Г) бас — басист
10. В кое изречение подчертаната дума е употребена с непряко значение?
- А) „Колкото повече приближаваха до Игликина поляна, толкоз повече Стоян се замисляше за другарите си, изпреварваше напред, после се поспирваше или се повръщаше назад, за да го стигне старецът.“ (Й. Йовков)
- Б) „Зает със закрепване на държавата си, в мирното изграждане на вътрешното ѝ благополучие, Йоан Асен минаваше пред света за кротък и богобоязлив момък, който се радваше на любовта и доверието на целия си народ.“ (Ф. П. Мутафова)
- В) „Кроткият образ на равнината, врязана между хълмовете, ще живее в съзнанието ми като морски залив с бели лодки...“ (Л. Стоянов)
- Г) „Като подаде кафето, Ранка се отдръпна настрана и също като баща си застана права и със скръстени отпред ръце.“ (Й. Йовков)
11. В кой пример думите НЕ са антоними?
- А) стабилизирани — дестабилизирани
Б) прочут — неизвестен
В) морален — аморален
Г) немислим — нечуван
12. В кой ред думите НЕ са синоними?
- А) теза, доказателство, заключение
Б) аргументи, доводи, доказателства
В) финал, завършек, край
Г) начало, увод, встъпление
13. Кое от словосъчетанията е написано неправилно?
- А) Черно море
Б) Ню Йорк
В) Велико Търново
Г) Средна азия
14. Този текст е откъс от по-голям текст, в който се говори за генномодифицираните храни. За всяко празно място изберете най-уместната от думите, записани след текста. Работете върху листа за отговори.

Генномодифицираните храни

Все още текаат (А)..... относно използването им, съществуват и (Б)..... с изписването на информация върху етикетите, разказва Радио Франс Интернационал в рубриката си „Европейски акценти“. В сравнение със страни като САЩ, Аржентина, Бразилия и Канада, Европа е (В)..... прохождаща в областта на генномодифицираните организми (ГМО). Само няколко десетки хиляди хектара са засадени с подобни видове царевица или соя в шест страни от ЕС. Като цяло, на Стария континент преобладава (Г)....., но тъй като липсва общо законодателство по този въпрос, не всички страни имат еднакво отношение към ГМО.

- А) разговори, диспути, сблъсъци
Б) проблеми, решения, предложения
В) бързо, отдавна, едва
Г) категоричността, убедеността, предпазливостта

15. В кое изречение има граматична грешка?

- А) Футболът е любимият спорт на всички.
 Б) Когато и да запиташ за тази улица, всеки ще ти я покаже.
 В) Изкачвайки се на върха, пред погледа се открива невероятна гледка.
 Г) Тримата актьори и тази вечер ще ни забавляват.

16. В кой ред всички думи са написани правилно?

- А) напредвид, подпредвид, предвид
 Б) всъщност, вкъщи, взаимност
 В) линий, гений, алуминий
 Г) штрихи, щъркел, щрангове

17. Попълнете празните места (в листа за отговори) с правилната форма на думите.

- А) местоимение

На .....(1)..... не разказвай за това! Певецът, с.....(2)..... се запознах, ми даде автограф.
никой който

- Б) форма за учтивост

Госпожо Петрова, бихте ли .....(1)..... да бъдете.....(2).....?
приела/приели интервюиран(и/а)

- В) членна форма

.....(1).....от числото 13 е силен и днес. ....(2)....., че много хора се страхуват от
Страх Факт

петък, 13, е известен на всички.

- Г) съществително име

Има 12 .....(1)....., 12 зодиакални .....(2)....., 12 .....(3)..... на Израел, 12 .....(4)..... на Исус.
месец знак племе апостол

18. В коя от подчертаните думи е допусната правописна грешка?

През Възраждането (А) идеята за свободата е завладяла умовете и сърцата на всички и затова осмисля (Б) не само обществения (В), но и личния (Г) живот.

19. В кое изречение е допусната правописна грешка?

- А) Представяйки битието на човека в своите разкази, авторът рисува реалистичната картина на селския живот.
 Б) Когато другоселецът влиза в селската кръчма, всички поглеждат към него.
 В) Схемата, по която ще може да се плащат задълженията, е вече уточнена.
 Г) Това е тежък филм, който не бих искал да гледам за втори път.

20. В коя от думите е допусната правописна грешка?

- А) удовлетворение
 Б) убеждение
 В) умора
 Г) упора

21. В кое изречение има пунктуационна грешка?

- А) Мисля, че е най-добре да си починеш няколко дни.
 Б) Може би трябва да си починеш изглеждаш уморен.
 В) Няколко дни в планината, струва ми се, ще ти се отразят много добре.
 Г) Преди изпита, разбира се, не можах да заспя от притеснение.

22. В кое изречение НЯМА пунктуационна грешка?

- А) Диетата, обаче не е достатъчна, трябва да ходиш и на фитнес.
 Б) Диетата обаче не е достатъчна, трябва да ходиш и на фитнес.
 В) Диетата, обаче, не е достатъчна — трябва да ходиш и на фитнес.
 Г) Диетата обаче, не е достатъчна: трябва да ходиш и на фитнес.

23. В кое изречение има пунктуационна грешка?

- А) Атентатът е бил извършен с кола бомба, паркирана пред древния храм.
 Б) Не успях да впечатля комисията макар, че много се стараях.
 В) Няма да ти давам съвети, но ако искаш да поговориш с някого, знаеш телефона ми.
 Г) Приятелката му, предполагам, се чувства зле, защото въобще не се обажда.

24. В текста са пропуснати 5 запетаи. Поставете ги. Работете върху листа за отговори.

Горе, в планината, е старият манастир „Света Троица“, мъчно достъпен и затова почти запустял. Бутнат в подножието на големи, ронливи скали, добили причудливи форми на чудовища, с разсипана каменна ограда, потънал в бурен с изкривени, полуразрушени здания, почернели от времето, с тревясал двор, из който стърчат няколко зазелавели умиращи дървета с глухотата си, със самотата си това място навява печал и запустението му плаши.

Черквичката, останала кой знае от кои времена се е слупила под тежестта на плочния покрив, обраснал с мъх. Изкривените каменни стени са подпрени с дебели, вече прогнили дървета, и макар с подкърпена мазилка, те са хлътнали в земята и единствената сводова вратичка е заприличала на пещерна дупка. За да влезеш през нея трябва съвсем да се приведеш. От големите неравни плочи, с които е постлан подът иде смъртна хладина. Слънчевите лъчи, които падат право насреца, не могат да проникнат вътре през дълбоките, малки прозорчета, потънали в паяжина, и образите по иконите са побледнели като мъртъвци. Угасналите им очи гледат безучастно и безнадеждно.

(Елин Пелин. „Веселият монах“)

25. Прочетете текста и изпълнете задачите към него. Работете върху листа за отговори.**Обявиха Седемте нови чудеса на света!**

Това са Великата китайска стена, град Петра в Йордания, статуята на Христос Спасител в Бразилия, Мачу Пикчу в Перу, Чичен Ица в Мексико, Колизеумът в Рим и Тадж Махал в Индия. Те бяха избрани след гласуване на сайта New7wonders.com и чрез SMS-и, в което участваха 100 млн. души от всички краища на планетата. Те можеха да гласуват за предпочитаните от тях „чудеса“ от януари тази година. Резултатите бяха обявени на стадион „Луж“ в португалската столица Лисабон по време на пищна церемония, напомняща тържествата по откриването и закриването на Олимпийските игри. Тя беше предавана по телевизиите в 170 държави и гледана от 1,6 млрд. жители на планетата. 40 хил. зрители на стадиона гледаха зрелищната проява.

Церемонията започна с отварянето на огромна златна книга върху голямата сцена с площ от 6500 кв. м., на която бяха представени древните Седем чудеса на света. После книгата беше заменена с гигантски компютър, символ на вота за новите чудеса. В първата част на церемонията бяха обявени и кои са седемте чудеса на Португалия. Това беше жест към страната домакин, която нямаше нито един обект в списъка на 21-те претенденти.

Седемте нови чудеса бяха избрани след надпревара, в която участваха 21 обекта, които пък бяха предварително селектирани още през януари 2006 от общо 77 предложения. Селекцията тогава беше извършена от жури, съставено от изтъкнати архитекти и от бившия генерален секретар на ЮНЕСКО Федерико Майор. Сред 21-те финалисти бяха още Акрополът в Атина, църквата „Света София“ в Истанбул, Кремъл и храмът „Василий Блажени“ в Москва, замъкът „Нойшваницайн“ в Германия, Айфеловата кула в Париж, мегалитите Стоунхендж във Великобритания, храмовете Ангкор Ват в Камбоджа, дворецът Алхамбра в Гранада, храмът „Киомизу“ в Япония, Статуята на свободата в Ню Йорк, операта в Сидни, древният град Тимбукту и каменните статуи на Великденските острови в Чили.

А) Разделете текста на смислово обособени части. Формулирайте темата на всяка една от тях.

Б) Предайте съдържанието на текста в резюме.

40. За стила на кой писател е характерен авторовият коментар?

- А) Йордан Йовков   Б) Елин Пелин   В) Иван Вазов   Г) Димитър Димов

41. Прочетете откъса от стихотворението на Хр. Смирненски „Братчетата на Гаврош“ и коментирайте в обем до четири страници как е изграден художествено образът на града.

*Какво им даваш от разкоша си
ти – толкоз щедър към едни,
а към бездомните Гаврошовци
жесток от ранни младини?*

*Пред твоите витрини блескави
накуп застават често те
и колко скръб в очите трескави,
и колко мъка се чете!*

*Но тръгват си те пак одрипани,
с въздишки плахи на уста,
а тез витрини са обсипани
с безброй жадувани неща...*

КРАЙ НА ТЕСТА

Отговорите на задачите ще бъдат изнесени на входа на училището след края на изпита и качени в интернет страницата на Учебен център „Регалия“ – www.regalia6.com, на 28.01.2008 г.

Резултатите (по номера на квитанцията) и **начинът на оценяване** ще бъдат обявени в интернет на същата страница до 5.02.2008 г.

Вариантът за пробен изпит е подготвен от доц. д-р Татяна Ангелова от Катедрата по методика на Факултета по славянски филологии в Софийския университет „Св. Кл. Охридски“.

Въпросите от теста, заедно с анализа на резултатите, ще бъдат публикувани в книгата „Български език и литература за зрелостен изпит“ с автори Татяна Ангелова и Йовка Тишева.

Препоръчваме ви:

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ

Автори: *Татяна Ангелова и Йовка Тишева*

Книгата е предназначена за учениците, които ще полагат зрелостен изпит по български език и литература.

За всяка от темите от изпитната програма са дадени:

Систематизирани обяснения на учебния материал;

Упражнения с отговори, обяснения и анализ на грешките;

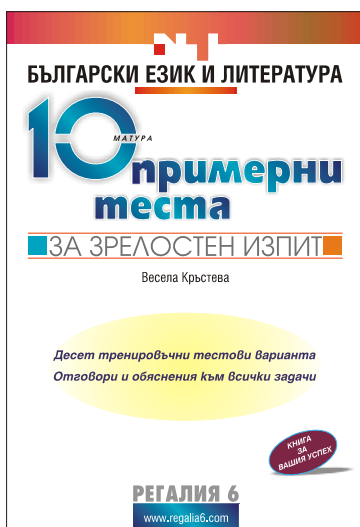
Тестови задачи, които проверяват знанията и уменията на учениците и създават навици за решаване на тестове.

Тя ще бъде полезна на учениците при овладяване на учебното съдържание и в подготовката им за зрелостния изпит по български език и литература. Може да се използва с успех и от учителите при работата им с този материал.

10 ПРИМЕРНИ ТЕСТА

ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ

Автор: *Весела Кръстева*

Книгата е предназначена за учениците, които ще полагат зрелостен изпит по български език и литература.

Включени са:

Учебно-изпитната програма за държавния зрелостен изпит;

Пробната матура, проведена от МОН;

10 примерни тестови варианта.

За всеки от вариантите са дадени отговори на задачите и модели за разработване на текстовете.

Книгата ще бъде полезна на учениците за самоподготовка и на учителите в работата им върху този материал.

За допълнителна информация

Институт по математика и информатика на БАН

ул. „Акад. Г. Бончев” бл. 8, ст. 214 и 220

тел 979-38-42, www.regalia6.com

